

do konca. Cena teh lopat nam ni znana, a vsekakor gotovo niso predrage. Prave ameriške gnojne vile stoje na pr. 1 gld. 70 kr. in trpe ne glede na njih večo rabnost najmanj toliko časa, kolikor pet domačih, katere je vrhu tega treba še vsak hip v novič nasajati.

Vprašanja in odgovori.

1. odgovor na 32. vprašanje. Pinje, ki so podobne vrtečemu sodu, izdelujem jaz uže dlje časa, in sicer kakor jih je priporočal učitelj za sirarstvo, g. Hitz na Tolminskem. Izdelal sem uže nekaj takih pinj za tolminske mlekarske družbe. Delam jih razno velike.

Martin Golja, mizar

v Podmelcu, hiš. št. 72. pri Tolminu.

2. odgovor na 32. vprašanje. Pinje, ki so podobne vrtečemu sodčku, narejam jaz iz macesnovega lesa in z železnimi obroči. Te pinje se hitreje omedejo, in jih je lažje goniti nego stoječe, zato jih pa tod pri nas uže povsod rabijo. Razen mene dela jih tudi Florijančič na Visokem.

Janez Bukovnik, sodar

v Hotemažah, pošta Tupaliče.

Vprašanje 43. Nasadil bodem preko kilometra dolg pot od svoje hiše do velike ceste ob obeh straneh z jablanami in sicer samo z eno vrsto. Svetujte mi, katere vrste jablana bo zato najboljša, in koliko narazen naj stoji drevje? (G. Š. v Pr.)

Odgovor: Brez dvombe je najboljša jabolčna vrsta v ta namen angleška zlata zimsko parmena. Ta vrsta je najmanj občutljiva, raste lepo na kvišku kakor topola, rodi kmalu in obilo izvrstnega sadu, ki je za vsestransko porabo. Drevje sadite po 8—10 m² narazen, in sicer tako, da stoji sredi med dvema drevesoma na drugi strani vselej eno drevo.

Vprašanje 44. Razdelili smo srenjski pašnik. Ker je lega primerna, zemlja pa posebno v globočini precej prodasta, izpremenil bi rad za poskušnjo en kos v travnik, Kako naj to storim in kakšno travo naj vsejem? (Z. M. v D. v.)

Odgovor: Preorjite pašnik tako dobro, kakor sploh morete. Vsejte oves ali kako drugo jaro žito, vmes pa podsejte zmes iz rdeče in tudi nekoliko bele detelje ter iz travnega semena tistih trav, ki na vaši zemlji dobro uspevajo in so trpežne. Seme teh trav doboste najboljšje in najceneje, ako posmukate, kadar trava dela seme, seme z onih trav, ki so znane za dobre in ki rade rasto na zemlji, ki je ravno taka, kakoršen vaš pašnik. Take trave doboste na pašniku samem ali pa v njega bližini. Tako pridobljeno domače seme vas malo stoji in je dokaj zanesljivejše nego kupno. Ako morete čakati, bolje je, da prvo leto sadite na ledino krompir brez gnoja, drugo leto pa jaro žito na pognojeno zemljišče.

Vprašanje 45. Kedaj je bolje drevje saditi, jeseni ali spomladi? (B. K. na Z. gori).

Odgovor: Iz mnogih vzrokov je bolje drevje saditi jeseni, ker se ob tem času vsajeno drevo poprej in bolje ukorenini, nego spomladi vsajeno. Kdor pa drevje kupuje, postrežen bo pa jeseni po drevesnicah tudi bolj nego spomladi. Prav živo priporočamo vsem, ki drevje kupujejo, ako tudi je mislijo saditi šele spomladi, da si ga naroče uže jeseni. Vsekakor je pa dobro jame izkopati drevju jeseni in jih odprte pustiti do spomladi, da moreta vlaga in mraz prešiniti izkopano prst in jamo ter tako razkrojiti rudninske in organske snovi. Smešno pa je, kakor je včasih čitati, da naj se jame sicer izkopljejo uže jeseni, a potem zopet precej zaspo, češ, da se more potem zemlja zopet poleči do spomladi.

Vprašanje 46. Mi izdelujemo uže veliko let ovčji sir, ki je pa zelo blede, malo da ne zelenkaste bele barve. Prodajali smo vedno prav lahko naš sir, nekaj let sem zahtevalo pa kupci sir bolj rumene barve. Tudi nam se zdi, da je rumen sir videti okusnejši, a neposreči se nam narediti takega, če ravno smo pri-mešavali nekoliko kravjega mleka. Veliko kravjega mleka pa ne smemo primešavati, drugače izgubi sir ostrost, ki jo zahtevajo od ovčjega sira. Kako naj ravnamo, da bode naš sir tako lepo rumen, kakor je sir iz kravjega mleka. (Ž. R. v N. v Istri).

Odgovor: Rumena barva, ki jo ima sir iz kravjega mleka ni naravna. Vsi sirarji morajo barvati sir, ako ga hočejo prodati. Sir iz kravjega mleka, ako ni barvan, ima ravno tako neokusno belo barvo, kakor vaš sir sedaj, zato ga morate tudi vi barvati. Barva je narejena iz popolnoma nedolžnih rumenih cvetic, ki niso prav nič škodljive zdravju; sicer je draga, ker pa je je prav zelo malo treba, tako rekoč nič, ne draži izdelovanja sira. Če se prav spominamo, zadostuje ena navadna žlica na 100 litrov mleka. Sicer je pa navod za porabo pridejan steklenici; barva je namreč tekoča. Varujte se pa preveč jemati barve, kar se začetniku prav lakko pripeti, drugače naredite tako močno barvan sir, da ga za noben denar ne boste mogli prodati. Barva za sir prodaja A. Pfahnhäuser na Dunaji, Strozgasse.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

78.

Na Laponskem.

(Dalje.)

Laponci imajo še mnogo prazne vere, to pa zato, ker so zelo dolgo tičali v poganstvu. Slednjič so vendar srčni in usmiljeni misijonarji se spomnili tudi zapuščenih Laponcev, ter so jim šli nažgat luč sv. evangelija. Kako težavno delo so imeli apostoli laponski! Hoditi so morali po mrzlih krajih, po šumah in gorah, od šotora do *